

Till Finansdepartementet Registrator 103 33 STOCKHOLM
DNR Fi2018/03894/S2

28 januari 2019

HÖJD MERVÄRDESSKATT PÅ FÖREVISNING AV NATUROMRÅDEN (Fi2018/03894/S2).

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har getts tillfälle att lämna synpunkter på promemorian ”Höjd mervärdesskatt på förevisning av naturområden” (Fi2018/03894/S2 daterad 2018-12-21).

Om Hela Sverige ska leva

Vi bygger en modern folkrörelse som organiserar dem som är med i dag och som tilltalar nya målgrupper som är intresserade av att hela Sverige ska leva. Vårt mål är enkelt: Hela Sverige ska leva och bli ett land i balans.

Basen i Hela Sverige ska levas organisation är de lokala utvecklingsgrupperna som arbetar demokratiskt inom ett visst område. Vi har drygt 5 000 lokala utvecklingsgrupper som medlemmar och vi arbetar för deras behov och önskemål. Dessa lokala utvecklingsgrupper är främst byalag, samhällsföreningar och intresseföreningar.

Men eftersom intresset för lokal utveckling kan uppstå i vilken förening som helst, så har vi även hembygdsföreningar, lokala idrottsföreningar, omställningsgrupper och andra som medlemmar. Det gemensamma för dem är att de arbetar med landsbygdsutveckling på lokal nivå i sina bygder. Hela Sverige har även ett drygt fyrtiotal nationella medlemsorganisationer.

Utredningen

Promemorian grundar sig på riksdagens tillkännagivande den 12 december 2018 där man angav att mervärdesskatten på förevisning av naturområden utanför tätort samt av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparter och Natura 2000-områden, höjs från sex procent till 25 procent.

Enligt den gällande mervärdesskattelagen (1994:200) blir den lydelse som kvarstår i den berörda punkten 7, i 7 kap. 1 § i tredje stycket, punkt 7: ”tillträde till och förevisning av djurparker”.

Momssatsen sänktes den 1 januari 2018 och motiverades då på följande sätt:

”I Sverige finns det stora naturområden som är lämpliga för naturturism och därmed olika former av förevisningar och guidade turer. Allemansrätten gör det möjligt att få vistas i naturen. Trots det kan viss natur eller vissa områden vara svåra att ta del av. Det kan t.ex. krävas särskild

kunskap om lokalförhållandena för att kunna vistas där säkert, medan andra områden kan vara svårtillgängliga. Sänkt mervärdesskatt på förevisning av naturområden kan därför medföra att fler får möjlighet att ta del av naturen med hjälp av en guide eller naturvägledare.”

Vi har med stor förvåning noterat riksdagens tillkännagivande att momsen på förevisning av naturområden nu ska höjas. Naturturism är en viktig del inom besöksnäringen. Vidare ska betydelsen ur ett folkhälsoperspektiv att människor genom naturguidning vistas i naturen inte underskattas.

Organisationer inom området turism har med stöd av Tillväxtverket tagit fram en egen strategi för svensk naturturism år 2016. I anslutning till strategin sade de bland annat:

”Det finns ett ökat intresse för det småskaliga och unika i Sverige. Sverige har goda förutsättningar att bli vassa och konkurrenskraftiga inom natur-, kultur- och matupplevelser och har allt att vinna på att skapa en strategi kring dessa värdeskapande verksamheter.”

Momssänkningen har varit gällande i ett år. Någon offentlig utvärdering syns inte ligga till grund för riksdagens begäran att höja momsen. Verksamma inom naturturism har haft ett år på sig att utveckla sin verksamhet som i regel är lokal och småskalig. Naturturism och naturguidning är också en viktig verksamhet för hållbar och småskalig turism där värdet också ligger i att den svenska allemansrätten kan användas på rätt sätt.

Vi tror heller inte att naturguidning förekommer i någon större utsträckning i exempelvis Humlegården, Gärdet eller andra parkliknande områden i Stockholm, utan naturguidning finns över hela landet som en del av lokal utveckling och företagsutveckling.

Vi noterar också att i ovan angiven lagstiftning om mervärdesskatt (1994:200) anger den i den femte punkten, kapitel 7, paragraf 1, att sex procent mervärdesskatt ska tas ut på konserter, cirkus-, teater-, opera- och balettföreställningar och andra jämförbara framträdanden. Vi ser i sig inget fel i det, men detta måste ändå i de flesta fall ses som tätortsnära aktiviteter. Att då åter höja momssatsen från sex procent till 25 procent på naturguidning, som är en aktivitet som specifikt utförs i och främjar landsbygden, tycker vi är felaktigt.

Företagare inom besöksnäringen har förmedlat till oss att exportmogna svenska företag offererar priser ett år i förväg till utländska researrangörer och även direkt till slutkund. Det innebär att ett naturguideföretag som lämnade en offert baserad på sex procent mervärdesskatt i augusti/september 2018 tvingas räkna med 25 procent i sin redovisning. Vidare rapporterar företagare som nyligen börjat med naturguidning att sänkningen av mervärdesskatten till sex procent var ett tungt vägande skäl till att de alls startade företaget. För naturguider med svenska privatpersoner som kunder, kanske fotointresserade tjäderentusiaster eller rovdjursintresserade, innebär detta att priset måste höjas kraftigt för att kompensera mervärdesskattehöjningen, vilket i sin tur innebär en minskad efterfrågan. Detta i sin tur minskar deras möjligheter att bidra till en levande landsbygd.

Hela Sverige ska leva uppfattar förslaget som fientligt mot Sveriges landsbygder. Vi avvisar därför förslaget, och utgår från att det inte genomförs.

Med vänlig hälsning,

Åse Classon
Ordförande

Staffan Nilsson
Ordförande

Terese Bengard
Verksamhetschef